

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.751/2010/5.sz.

### A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2011. január 19-én megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette az alábbi

#### ítéletet:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Simai László vádlott ellen indult büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2010. szeptember 7-én kihirdetett 19.B.645/2008/97. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben első fokon kiszabott börtönbüntetést 10 (tíz) évre súlyosítja.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a Debreceni Városi Bíróság 59.B.1246/2004/36. számú ítéletével jogerősen kiszabott 2 (kettő) év börtönbüntetés végrehajtásának elrendelésére került sor.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogva tartásban töltött időt.

#### Indokolás:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2010. szeptember 7-én kihirdetett 19.B.645/2008/97. számú első fokú határozatával a vádlottat a Btk.166.§ (1) bekezdése szerint minősülő emberölés bűntettének kísérlete és a Btk.263/A.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti visszaélés lőfegyverrel bűntette miatt halmazati büntetésül 8 év börtönre, mellékbüntetésként 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította. Elrendelte a Debreceni Városi Bíróság B.1246/2004/36. számú ítéletével jogerősen kiszabott, eredetileg próbaidőre felfüggesztett 2 év börtönbüntetés végrehajtását. Az eljárás során lefoglalt bűnjelek közül a lőfegyvert és elektromos sokkolót elkobozta, rendelkezett a többi bűnjeltárgyról is, valamint kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen egyrészt az ügyész jelentett be fellebbezést részletes indokolással a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása érdekében.

Másfelől a vádlott enyhítésért, a védő a tényállás megállapítását is sérelmezve enyhébb minősítés megállapítása és a büntetés enyhítése céljából élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.21/2009/20-I. számú átiratában és képviselője a nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezést fenntartva az első fokú ítélet megváltoztatását, a börtönbüntetés súlyosítását, egyéb részben a határozat helybenhagyását indítványozta.

A nyilvános ülésen a védő a tényállás egyes részeit is vitató, az enyhébb minősítés, életveszélyt okozó testi sértés büntetnének megállapítására és a büntetés enyhítésére irányuló jogorvoslatát fenntartotta, csakúgy, mint a vádlott.

Az ügyészi fellebbezés megalapozott, a védelmi jogorvoslatok azonban nem alaposak.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárást alapvetően a perrendi szabályok szerint folytatta le. Nem vétett sem abszolút, sem más olyan hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

A szakértői meghallgatások során azonban relatív eljárási szabálysértések történtek, melyek az alábbiakban foglalhatók össze.

A bíróság a 2009. december 3-i tárgyaláson (19.B.645/2008/67.sz.jkv.5.o.3. bekezdés) Vincze László igazságügyi fegyverszakértőt a Be.110.§ (2) bekezdésére hivatkozva a szakértői esküjére és a hamis véleményadás törvényi következményeire figyelmeztette.

A tárgyalás idején azonban a Be.110.§ (2) bekezdése már nem volt hatályban, mert e törvényhelyet a 2009.évi LXXV. törvény 144.§ (8) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte 2009. október 1-jétől. A Be.110.§ (1) bekezdésének a Be.11.§ (1) bekezdése értelmében alkalmazandó, az előbb felhívott törvény 143.§ (6) bekezdés a) pontjában megállapított új szabálya szerint a szakértőt a hamis szakvélemény adásának következményeire kell figyelmeztetni. A szakértői esküre figyelmeztetésre ezért tévesen került sor, melynek azonban nem volt érdemi jelentősége, mert az új szabályok szerinti figyelmeztetés megtörtént.

Lényegesebb eljárási szabálysértés valósult meg azonban dr. Turzó Csaba orvos szakértő első meghallgatása során a 2009. december 3-i tárgyaláson (67.sz.jkv.8.o. 7. bekezdés), valamint e szakértő és dr. Sövényös Mihály orvos szakértő párhuzamos meghallgatásakor a 2010. május 31-i tárgyaláson (87.sz.jkv.3.o.1. bekezdés). Ekkor ugyanis az új törvényi rendelkezéstől eltérve a megyei bíróság figyelmen kívül hagyva az eljárási törvény változását, csak a már hatályát veszített Be.110.§ (2) bekezdésének megfelelően a szakértői esküre figyelmeztette a szakértőket.

Az ítéletábra vizsgálva az eljárási szabálysértést, úgy ítélte meg, hogy az relatívnak tekinthető és nem érinti a bizonyíték felhasználhatóságát, másfelől a tényállás alapvetően az írásban teljesen szabályosan előterjesztett szakértői vélemények alapján is megállapítható.

A Be.103.§ (5) bekezdése szerint a tanúkihallgatásra vonatkozó, a törvény 83-84.§-ának rendelkezései a szakértőre is irányadók. A hivatkozott törvényi szabályok nyelvtani és

logikai értelmezése alapján az a megállapítás tehető, hogy a szakértő tárgyalási előadása akkor nem használható fel, ha a 103.§ (1) bekezdésben megfogalmazott kizárási okok tekintetében marad el a figyelmeztetés, következik ez a 83-84.§ alkalmazását előíró törvényhely rendszertani elhelyezéséből is. Jelen esetben a szakértővel szemben kizárási ok nem merült fel, ezért az eljárási szabályoktól eltérés nem érinti a bizonyítás törvényességét és a már jelzettek szerint a tényállás egyébként is megalapozottnak tekinthető az írásban előterjesztett szakvélemény alapján.

E körben utal a Debreceni Ítéltábla a Bf.II.680/2010/8. számú határozatában kifejtettekre, valamint arra, hogy ugyan még nem hatályosak a legújabb Be. módosításnak a törvényi figyelmeztetéseket és azok jegyzőkönyvbe foglalását érintő szabályai, de jól tükröződik bennük a jogalkotói szándék, hogy a törvényi figyelmeztetések, és azok jegyzőkönyvezése lényegesen egyszerűsödjön, megkönnyítve a pervitelt és szűkítve azon eljárási szabálysértések körét, melyek a bizonyíték értékelését kizárják.

Mindez nem jelenti viszont, hogy a bíróság az eljárási szabályoktól eltérhet, ezért a másodfokú bíróság az eljárási szabálysértés kiemelését szükségesnek tartotta.

Az előbb részletezettektől eltekintve a bizonyítás mindenben megfelelt a törvénynek, azt a megyei bíróság nagy alaposággal és szabályosan folytatta le.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak szűk körben volt hiányos és tért el részben az iratok tartalmától [Be.351.§ (2) bekezdés b) és c) pont].

A részleges megalapozatlanság a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt az alábbiak szerint.

- A vádlottat ismerősei ... beceneven is szólították.
- A sértett 184 cm magas, a vádbeli időben mintegy 90 kg körül volt a testsúlya, egy fél fejjel magasabb a vádlottnál.
- A sértett a vádbeli cselekmény idején alul farmernadrágot, felül pedig egy pólót és azon egy kapucnis pulóvert viselt.
- A 6. oldal 4. bekezdésének utolsó sorában megállapítja, hogy a kés a sértettet bal oldalon a szegycsont-has tájékon érte, sértve a bordákat is. Kiegészíti továbbá a bekezdést azzal, hogy a vádlott a késsel a sértettet a bal lágyékhajlatban is megsebezte, metszett sérülést előidézve.
- A 6. oldal 9. bekezdésében azt rögzíti, hogy 21 óra 40 perc körül adták át a mentők a sértettet gyógykezelésre a kórháznak.
- A 7. oldal 9. bekezdésében megállapítja, hogy a vádlottól lefoglalt, sorozatszám nélküli Flóbert pisztoly, mint tűzfegyver a lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004.

évi XXIV. törvény 2.§ 7. pontja és a 16. pontja alapján minősül lőfegyvernek. A pisztolyt a vádlott 2006. nyarán vásárolta egy nyíregyházi piacon.

- A 7. oldal 10. bekezdését kiegészíti, miszerint a kizárólag 7,5 joule vagy annál kisebb csőtorkolati energiájú tűzfegyver, - mint a lefoglalt Flóbert pisztoly - tartásához 2006. június 30-át követően szükséges hatósági engedély a 253/2004.(VIII.31.) Korm. rendelet 54.§ (1) bekezdése alapján, figyelemmel a 27.§ (1) bekezdésére is.
- A 8. oldal 3 bekezdésében megállapítja, hogy a sértett sérüléseit legalább 4 rendbeli eszközös erőbehatás okozta.

A tényállás kiegészítés és helyesbítés alapja és indokai a következők.

A vádlott becenevét érintően a bíróság a tényállást a sértett és 1.sz. tanú vallomása alapján egészítette ki. A vallomásokban többször történik utalás ... néven a vádlottra, ezért indokolt volt a ragadványnév történeti tényállásba foglalása.

A sértett testméreteit és a vádlotthoz mért erőviszonyát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által a 2009. december 3-i tárgyaláson lefolytatott bizonyítási cselekmények alapján állapította meg [61.sz.jkv.11.oldal]. Élet, testi épség elleni ügyekben a hivatkozott paraméterek jelentőséggel bírnak, ezért ha van rá adat, szükséges, hogy a tényállás részét alkossák.

A sértett által viselt ruházattal kapcsolatban a tényállás a lefoglalási eljárás, a bűnjeljegyzék és dr. Turzó Csaba orvos szakértő szakvéleményének megállapításai alapján volt kiegészítendő.

A tényállás lényegét képező, a vádlott eszközös támadását leíró tényállásrészt a másodfokú bíróság dr. Turzó Csaba és dr. Süvöltős Mihály orvos szakértők véleménye, valamint a sértett sérüléseit rögzítő orvosi dokumentumok alapján egészítette ki, illetve helyesbítette. Az ítéleti tényállás tartalmazta, hogy a sértett a bal lágyékhajlatban is metszett sérülést szenvedett. A bántalmazást leíró részben ugyanakkor ennek előzményét az elsőfokú bíróság nem foglalta tényállásba. A másodfokú bíróság az orvosi adatok és ténybeli következtetés útján ezért megállapította konkrétan e sérülés okozásának történeti előzményét is. A szakértők a sértettet ért erőbehatások számát teljes pontossággal nem tudták megállapítani, tekintettel arra, hogy egyes sérüléseket akár több erőhatás is előidézhettek, de azok létrejöhettek egy mechanizmussal is.

Az elsőfokú bíróság konkrétan nem összegezte, hogy minimálisan hány erőbehatás érte a sértettet, illetve vagylagos megállapítást tett a 8. oldal 3. bekezdésében. Az iratok tartalma alapján a másodfokú bíróság megállapíthatónak tartotta, hogy legalább 4 rendbeli erőbehatás érvényesült. A sérülések száma és a szakértői nyilatkozatok alapján ez kétséget kizáróan bizonyított. Sérült ugyanis legalább két elkülönült helyen a sértett mellkasa, a háttájék, valamint a bal lágyék. A 4 rendbeli erőbehatás ezért igazolt. Feltehetően több erőhatás okozta a sérüléseket, de ez már kétséget kizáró módon nem bizonyítható,

másfelől érdemi jelentőséggel sem bír, hiszen legfeljebb 1-2 plusz erőbehatásról van szó, mely a cselekmény minősítésére nincs kihatással.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 6. oldal 9. bekezdésében nyilvánvaló elírás folytán iratellenesen rögzítette, hogy a sértettet 20 óra 40 perckor adták át a mentők a kórháznak. A mentőszállítással kapcsolatos okiratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy erre 21 óra 40 perckor került sor, ennek megfelelően helyesbítette a másodfokú bíróság a tényállást (nyomozati irat 267.lap).

A Flóbert pisztolyt érintő kiegészítésre a lőfegyvertartásról szóló normák rendelkezései alapján került sor. A Flóbert pisztolyra részben speciális szabályok vonatkoznak. 2006. június 30-ig hatósági engedély nélkül megszerezhető és tartható volt a 7,5 Joule-nál kisebb csőtorkolati energiájú fegyver. A fegyvertartásra vonatkozó jogszabályok szigorodását követően azonban fenti időpont után a tűzfegyver - mely a már idézett jogszabály szerint az igazgatási és a büntetőjogi norma tekintetében is lőfegyvernek minősül - megszerzéséhez és tartásához hatósági engedély szükséges, mellyel a vádlott nem rendelkezett.

A vásárlás időpontjának pontosítását és helyének megjelölését érintő tényállás-kiegészítés a vádlott nem cáfolt nyomozati vallomásán alapszik (481.lap).

A kiegészítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be.352.§ (2) bekezdés alapján a másodfokú ítélezés alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat megvizsgálta. Azokat okszerűen, a logika szabályai szerint értékelte. Behatóan vizsgálta a vádlotti védekezést, a sértett és más tanúk vallomását, valamint a helyszíni adatait és a szakértői véleményeket. A bizonyítékokat egyenként és összhatásukban is törvényesen értékelte. Részletesen számot adott arról, hogy a tényállást milyen okok folytán és mely bizonyítékokra alapította. Az első bírói mérlegelés kifogástalan, a megyei bíróság indokolási kötelezettségét is teljesítette, melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság is egyetértett. Az indokolás a 9. oldalon csak elírás folytán tartalmazhatja, hogy a vádlott gázpisztolyt vett, mivel Flóbert pisztolyt vásárolt, ennek megfelelően helyesbítette az ítélet indokolásrészét.

Az eltérő, a vádlott javára kedvezőbb tényállás megállapítására irányuló védői fellebbezés a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett, tekintettel arra is, hogy a tényállás helyessége esetén a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség (Be.351-352.§ ).

A megyei bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak.

Az elsőfokú bíróság e körben is igen részletes indokolást adott, mely csak kisebb részben szorul helyesbítésre az emberölés büntettének kísérlete kapcsán.

A megyei bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlott ölési szándéka fennállt. Tévedett azonban, amikor a szándék enyhébb, eshetőleges formájára hivatkozott az indokolásban (23. oldal alulról 3. bekezdés). A vádlotti ittasság miatt a tudattartalomra,

ezáltal a szándékra és annak formájára a Legfelsőbb Bíróság III. számú Büntető Elvi Döntése értelmében elsősorban a tárgyi tényezők alapján lehet következtetést vonni. A vádlott élet kioltására alkalmas eszközzel, jelentősebb erővel, többszörösen támadt a sértett életfontosságú képleteket tartalmazó testtájékai felé, minek következtében közvetlen életveszélyes sérülést alakult ki. A tett nem volt motiválatlan. A vádlott, mielőtt a sértettre támadt, őt komoly formában megfenyegette. A cselekmény elkövetése után a vádlott közömbösséget tanúsított a sértett sorsa iránt. Az elkövetés adott pillanatában az irányadó tényállás alapján a sértett életét ki akarta oltani, ezért szándéka egyenes volt s nem eshetőleges, amint az ítélet utalt rá, figyelemmel a 15. számú Irányelv útmutatásaira is.

A részletezettek szerint az elkövetési eszköz, a támadás ereje, rendbelisége, a támadott testtájak, az okozott, életveszélyes sérülés a vádlott elkövetés utáni magatartása alapján az ölési szándék egyértelműen megállapítható, ezért a vádlotti cselekmény enyhébben, életveszélyt okozó testi sértésnek nem minősíthető, a védelmi fellebbezés így eredményre nem vezethetett.

Az első fokú ítélet jogi minősítésre vonatkozó indokolása a 24. oldal 2. bekezdésében annyiban még helyesbítendő, hogy az ítéletábra a BH 1993.45. számú jogesetre hivatkozást mellőzi, mert a Legfelsőbb Bíróság Gf.VI.32.655/1991. számú, vételár megfizetésével kapcsolatos határozata nyilván nem büntetőjogi témát taglal. E körben is feltehetően elírás történt, ami érdemi jelentőséggel nem bír, de egy más jogterületet érintő hivatkozás az ítéletben korrekciót igényelt.

A lőfegyverrel visszaélésnek értékelt cselekmény minősítése is törvényes, az erre vonatkozó első bírói indokolással a másodfokú egyetértett. A fegyverszakértői vélemény és a lőfegyverekre vonatkozó igazgatási normák alapján egyértelműen megállapítható a Flóbert pisztoly lőfegyver volta, melynek tartására a vádlott hatósági engedéllyel nem rendelkezett, így a pisztoly birtoklása 2006. június 30-át, a Flóbert fegyverek tartásának engedélykötelessé válását követően tényállásszerű (Btk.263/A.§ (1) bekezdés a) pont).

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket alapvetően helyesen feltárta. A befejezett és közeli kísérletnek a büntetést enyhítő hatása valóban mérsékeltebb, súlytalannak azonban nem tekinthető, hiszen az élet kioltásával járó eredmény elmaradt, ezáltal az elbírált büntett társadalomra veszélyessége nyilvánvalóan kisebb, mint befejezett bűncselekménynél.

A büntetést a garázda, útonálló jelleg súlyosítja, azonban a vádlott által használt eszköz különös veszélyessége nem súlyosít. A bíróság részben az elkövetési eszköz alapján vont következtetést a vádlott szándékára, másfelől egy, az átlagostól kirívóan el nem térő kés az ítélezési gyakorlat szerint nem minősül különösen veszélyes eszköznek. A bírói gyakorlat rendszerint a bozótívágó kést, a szamuráj kardot, a kaszát, gereblyét, kapát, nagyobb méretű fejszét, hosszabb és nehezebb betonvasat stb. tartja ilyen jellegű eszköznek.

Az elsőfokú bíróság a súlyosító tényezőknek nem tulajdonított megfelelő nyomatékot, ezáltal a vádlottal szemben túl enyhe, a büntetési célok elérésére nem alkalmas főbüntetést szabott ki, melynek lényeges súlyosítása indokolt.

Az első fokon kiszabott büntetés a súlyosítás szükségessége folytán értelemszerűen túl szigorúnak nem tekinthető, ezért lényeges enyhítésre nem kerülhetett sor, a védelmi fellebbezések így e részben sem voltak alaposak.

A lőfegyver elkobzására vonatkozó indokolás azonban annyi helyesbítést igényel, hogy a Flóbert pisztoly a Btk.77.§ (1) bekezdés d) pontja és (3) bekezdése alapján esik elkobzás alá. A vádlott a bűncselekményt a kérdéses lőfegyverre követte el. A Btk.77.§ (1) bekezdés b) pontja kisegítő jellegű szabály és akkor alkalmazandó, ha a dolog birtoklása a bűncselekmény elkövetésével nem áll közvetlen összefüggésben, mint jelen esetben az elektromos sokkoló, melyre nézve törvényes a döntés. A lefoglalt pisztoly birtoklása ugyan kétségtelenül jogszabályba ütközik, de az elkobzást a dolog elkövetési tárgy jellege alapozza meg.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be.372.§ (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdés alkalmazásával a tényállás és az indokolás helyesbítésével helybenhagyta, pontosítva a rendelkező részben a végrehajtani rendelt börtönbüntetést kiszabó ítélet ügyszámát.

Debrecen, 2011. január 19.

bíró

ZÁRADÉK: A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 19.B.645/2008/97. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2011. január 19.

Dr. Kardos Sándor sk.  
a tanács elnöke